

Borvítúra

Túraútvonal: Réty – Szépmező – Sepsiszentgyörgy – Sepsibodok – Oltszem – Málnás – Mikóújfalu – Sepsibükszád – Mikes-fürdő – Sósmező – torjai Búdös-barlang – Timsósfürdő – Bálványosfürdő – Torja – Kézdivásárhely – Csernáton – Maksa – Eresztevény – Réty

Távolság: gyalog 10 km, autóbusszal 100 km

Szintkülönbség: felfelé 540, lefelé 540 m

Menetidő: 6–7 óra

Jellemzés: látványos vulkáni utóműködésekben, borvízforrásban, borvízfürdőben, búdös gödörben (mofettában) gazdag túra

Túravezető: Jánosi Csaba, Ródé Antal, Simon László

A rétyi táborból társas gépkocsival, Szépmezőt, Sepsiszentgyörgyöt érintve, az Olt folyását követve jelentős borvizes településeken haladunk át. Elsőként Bodokot érintjük, ahol a borvítöltés már 1802-ben megindult. Oltszemen nemrég modern borvizes kezelőközpont épült, de a felújított Sütei borvízfürdő emlékeztet az egykor palackozott Salus ásványvízre is. Aztán Málnásfalut elhagyva az Olt bal oldali teraszáról megtekintjük az egykor szebb időket is megért Málnásfürdőt, ahol borvítöltőde és szénsavsűrítő működik, működött.

Ami a borvízforrások számát illeti, Mikóújfalu se marad el az előbbi borvizes falvaktól. Északi határában a Tatárút szomszédságában palackozták egykor a Hunnia borvizet. Sepsibükszádnál jobbra térünk. A Székelyföld fiatal vulkánjának, a Csomád-hegységnek a peremén kanyarogva ismerkedünk a völgyekbe fakadó borvízforrásokkal, s azok jellegzetességeivel.

Az egykori utásháznál gyalogtúrára váltunk, a Zsombor-patak gázömlésekben, borvízfürdőkben gazdag völgyét követjük. A Mikes-fürdő néven ismert Vallató-, Hammas- és Bükki-fürdő megtekintése után, reumatikus bántalmainktól megszabadulva könnyedén kapaszkodunk fel a Búdös-hegy előterében kialakult Sósmezőre. Nevét a nátriumkloridos, sós borvizekről kapta. Egykor a környező háromszéki és csiki falvak lakóinak kedvelt helye volt. Napjainkban Bálványos üdülőközpont szálló- és fürdőépületei várják a fürdővendégeket.

Sósmezőről egy rövid kapaszkodó után a Búdös vulkáni kúpjának déli oldalában található, a székelyföldi vulkánosság egyik leglátványosabb mofettáját, a torjai Búdös-barlangot látogatjuk meg. Közeliében, a pokol tornácán található még a Kis- és a Timsós-barlang, amelyekből szintén kénhidrogénnel szagosított szén-dioxid-gáz ömlik a felszínre.

Ezek a látványos kénbarlangok nemcsak az egyszerű látogatót ejtik ámulatba, hanem híres íróinkat, tudósainkat is meglepték. Jókai Mór is bejárja a vidéket, és ír is a Pokol tornácáról. A sepsibükszádi gyökerekkel rendelkező Kossuth-díjas írónk, Sánta Ferenc a *Sokan voltunk* című novellájában feldolgozza a Búdös-barlanghoz kapcsolódó megható népi szokásokat.

A Timsós-barlang megtekintése után a gázfolyást követve, a szürke köntösű bükkfákba kapaszkodva leereszkedünk a nemrég kalákában felújított Timsós- vagy Aporlányok feredéjéhez. Felújított fürdőmedencék, apró, szabad kénsavat tartalmazó fortyogók, Szemvízforrások várják a gyógyulni vágyókat. A Timsós-fürdő alatti erdőben a bőrbetegségben szenvedők kéntejes, apró lábáztatókban kúrálhatják bajukat. A Bálványosfürdő feletti műútról pompás kilátás nyílik az Aporok ősi sasfészkére, a Bálványosvár romjaira és az alatta lévő Várpadi vagy Transilvânia fürdőre. Bálványosfürdő központjában nemrég fürdőmedencét, mofettát alakítottak ki. Innen gyalogúton érzük el a Csoma-hegy északi völgyében meghúzódó, még felújítás alatt lévő Csiszárfürdő változatos vegyi összetételű és színű fürdőmedencéit. A torjai Búdös, a Sósmező, a Timsós-, a Transilvânia- és a Csiszárfürdő összeolvasztásából született Bálványosfürdő Vasas-forrás nevű borvizéből szomjunkat oltva, s Torját érintve visszaindulunk a rétyi EKE-táborba.

Jánosi Csaba (CSTTE)